

*Staba, ale udźwignie.
Nie ma głowy na karku,
to będzie ją miała.*

Wisława Szymborska

Przebić szklany sufit

Dlaczego tylko
pięć architektów
otrzymało Pritzкера
i tylko Zaha Hadid
indywidualnie?

22 Spotkania

O pasji trzech kobiet, które
sprawiły, że gorseciki, terakotowe
płytki z talią i niezwykłą historią,
znow są modne.

A także rozmowa z Martha Thorne,
dyrektorką wykonawczą Nagrody
Pritzкера. Amerykańska architektka
i urbanistka zdradza kulisy wyłaniania
laureatów tego wyróżnienia.

26 Czyta się

Prezentujemy publikacje, które
ukazują kobiece oblicze architektury
i designu. Od przecierających szlak
pionierek po współczesne gwiazdy.

28 Felietony

Joanna Dobkowska-Kubacka,
Grzegorz Piątek, Agata Tuszyńska,
Jan Sikora.

III

Tak rodzą się meblowe imperia

Założyciel Noti postawił na intuicję, chęć rozwoju i pracowitość.

10 Nastroje

Aranżacje inspirowane zjawiskowymi
projektami Zahi Hadid, Dorte
Mandrup i Charlotte Perriand.

16 Architektura i przyroda

W Norwegii, daleko za kręgiem
polarnym, powstaje obserwatorium
wielorybów, zaprojektowane
z poetyckim rozmachem przez Dunkę
Dorte Mandrup, pięknie wpisujące
się w skandynawskie krajobrazy.

60

Z widokiem na Powiśle

Stara magistracka
kamienica,
a w niej
mieszkanie,
pracownia
i schody na zielony
taras na dachu.

Aktualności

Szwedzkie wzornictwo i portugalskie rzemiosło. Linia naczyń Wave od Fyrklövern łączy najlepsze tradycje.

42

70

Dom otwarty na sztukę

Tu każde pomieszczenie tłem dla prywatnej kolekcji.

36 Dzieje się

Targi meblowe Salone del Mobile w Mediolanie przełożono na czerwiec. W pełnym nadziei oczekiwaniu garść wspomnień i zapowiedź najważniejszych wydarzeń.

42 Aktualności

Przegląd nowości rynkowych, a także projekty, które robią wrażenie, nazwiska, które warto zapamiętać.

48 Wnętrza

Długa droga do Leysin. Obejmowanie przestrzeni. Domowa galeria. Wspólne miejsce. Czas zatrzymany. W raju barbarzyńskim.

92 Pionierki

Są zdolne, kreatywne, doskonale przygotowane do zawodu architekta. Ale tylko nielicznym kobietom udaje się wybić w tym niezwykle mocno zmaskulinizowanym środowisku.

Na okładce:

Mieszkanie kolekcjonerki Alicji Napiórkowskiej. Fot. Jacek Kucharczyk

98 Dotknąć architektury

Wywiad z profesorem Ewą Kuryłowicz.

103 Debata

Specjalistki od architektury, designu i rozwoju miast rozmawiają o ich przyszłości. Czy Łódź, Gdynia, Poznań, Warszawa staną się przykładem dla innych miejskich strategii rozwoju? To możliwe, o ile uwrażliwią się na lokalne odrębności i potrzeby.

110 Portret

Ryszard Balcerkiewicz, założyciel firm meblowych Balma i Noti.

118 Dobre zmiany

Biura jak domy. Przytulne, wyciszone, pełne zieleni. Tu chce się pracować.

122 Portfolio

Rainer Mutsch, austriacki projektant oświetlenia, stawia na naturę.

128 Inspiracje

Zapraszamy w podróż po kuchniach i łazienkach przyszłości – dostępnych już dzisiaj! Fantastyczne projekty, doskonale materiały, perfekcyjne wykonanie. Tak powstają sprzęty, o których marzą kobiety: wygodne, funkcjonalne, piękne.

98

Opowieść o kobiecych wątkach w architekturze Warszawy
Ewa Kuryłowicz zaczyna od ogrodów Biblioteki Uniwersyteckiej.

A woman with dark hair is shown from the chest up, standing under a large, circular, rain-style showerhead. She has her eyes closed and a serene expression, with her hands clasped behind her neck. Water is spraying from the showerhead, creating a misty atmosphere. The background is a dark, textured wall, likely marble. In the bottom left corner, there is a smaller image of the same showerhead mounted on a wall, next to a small white bottle of shampoo or conditioner.

hansgrohe

**Design, który zapamiętasz na zawsze,
kąpiel, której nigdy
nie zapomnisz.**

Połączenie wyjątkowego
designu z odczuciem
PowderRain.

PowderRain to tysiące delikatnych i jedwabistych mikrokropeł, które otaczają całe ciało i są wyjątkowym doświadczeniem.

Rainfinity od hansgrohe
Innowacje od 1901

**9 na 10
konsumentów
potwierdza***
najlepsze doświadczenie pod
prysznicem!

* Źródło: badanie TRND grudzień 2018 na grupie 1 500 użytkowników główek prysznicowej Raindance Select S 120 3jet PowderRain

[Kup książkę](#)

www.hansgrohe.pl

WAVE

Designed by nature

*...inspirowana falami morskimi,
wykonana ręcznie, funkcjonalna,
nowoczesna i elegancka
zastawa stołowa z Portugalii,
której kształt nadały
woda i powietrze...*

[Kup książkę](#)

*WIELKA PREMIERA
W POLSCE I SKANDYNAWII!*

www.fyrklovern.pl
www.pieknyserwis.pl
tel. 22 541 61 71

 FyrklövernPolska
 @fyrklovern_polska

 Fyrklövern

JAKOŚĆ · ZAUFANIE · RENOMA

[Kup książkę](#)

SALON

Czas może płynąć szybciej?

Pracując nad tym wydaniem, doświadczaliśmy tylu zwrotów akcji na świecie i w kraju, że nawet komentarze wydarzeń „z ostatniej chwili” w dniu oddawania magazynu do druku wydawały się adekwatne już tylko do tej chwili, kiedy powstawały. Wybrzmiały w krótkim czasie, a przykryły je nowe, niespodziewane, nie cierpiące zwłoki.

Numer jest o kobietach w architekturze i w designie, o żeńskiej, niezwykle odpowiedzialnej stronie projektowania – także miast i przyszłości. Ruszamy z nowym cyklem o polskim designie rodzinnym, o potęgę pasji, wiedzy i doświadczenia przekazywanych z pokolenia na pokolenie. Ale wszystkie te ciekawe wątki w obliczu przyspieszonej historii, która rozgrywa się na naszych oczach, jakby zeszły na dalszy plan.

Przymusowa chwila zatrzymania pozwala dostrzec więcej. TO JEST TEN MOMENT – NA POSZUKIWANIE W ŚWIECIE NAPRAWDĘ WAŻNYCH PUNKTÓW ODNIESIENIA. Tęgo, co było, jest i będzie fundamentem życia. Zawsze po czasach kryzysu, niepokoju i niewiadomych przychodziło Nowe. Reset wartości i kwarantannę konsumpcji zapowiada trendsetterka Li Edelkoort: „Nauczmy się znowu, jak być szczęśliwymi, posiadając jedną sukienkę, czytając zapomnianą książkę...”.

Może więc wreszcie uda się zwolnić tempo, być naprawdę blisko z bliskimi, pracować w autentycznym skupieniu? O konieczności ratowania planety i gatunku ludzkiego mówiło się już od dłuższego czasu, ale tak naprawdę niewiele robiliśmy. Ziemia broni się sama. Wciąż jednak wydaje się, że daje nam szansę. Obecne zagrożenia warto więc rozpatrywać w kontekście tego, co trzeba przedsięwziąć: zaprzestać szalonej produkcji i nadmiernej konsumpcji, powrócić do rzemiosła, docenić to, co potrafimy współtworzyć razem, lokalnie. Czyste niebo nad Wuhan daje do myślenia.

Małgorzata Tomczyk
m.tomczyk@polityka.pl

POLITYKA

Wydawca POLITYKA Spółka z o.o. S.K.A. Adres: ul. Słupecka 6, 02-309 Warszawa.
Recepcja główna tel. 22-451-61-33/34, email: polityka@polityka.pl, www.polityka.pl

Prezes i Redaktor Naczelny Jerzy Baczyński
Z-cy Redaktora Naczelnego Mariusz Janicki, Witold Pawłowski **Dyrektor Wydawniczy** Piotr Zmelonek

Koncepcja wydania, Redaktor Prowadzący Małgorzata Tomczyk
Grafik Prowadzący Joanna Zatorska **Projekt makiety** Piotr Tarasiuk **Redakcja i korekta** Mirosława Kopoczek
Fotoedycja Anna Amarowicz **Opracowanie fotografii** Andrzej Kozak

Dyrektor Biura Reklamy Izabela Kowalczyk-Dudek, tel. 22-451-61-45, e-mail: reklama@polityka.pl
Reklama Mariola Galewska, tel. 22-451-61-67, e-mail: m.galewska@polityka.pl

#BENOTICED

NOTI

WWW.NOTI.PL

#LOUNGE
#COMFORT
#PERSONALITY
#MOOD
#FUN

MANTA

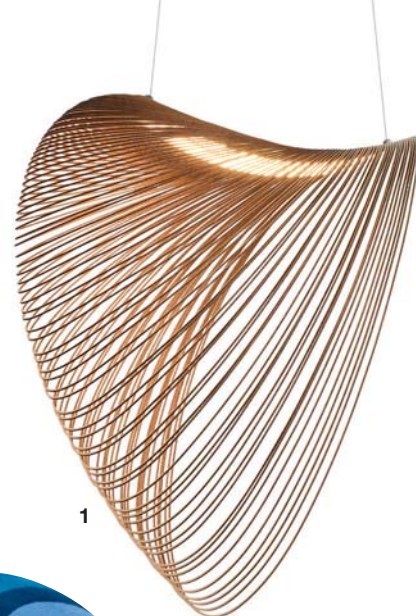
DESIGN:
PIOTR KUCHCIŃSKI

OD STYCZNIA NOTI W NOWYM MIEJSCU W WARSZAWIE. ODWIEDŹ STUDIO NOTI WILLA SADYBA, OKRĘŻNA 36

Kup książkę

The Whale, obserwatorium wielorybów. Dorte Mandrup, duńska architektka, jest autorką projektu, który zostanie zrealizowany w norweskim Andenes – miejscu, gdzie z bliska można obserwować migracje wielorybów. Obiekt ma m.in. zwracać uwagę na ciągle nie do końca rozwiązany problem polowań na te ssaki. Paraboliczny dach obserwatorium, duże okna otwierające się w stronę archipelagu, opływowa forma całej bryły mają łączyć wizualnie budynek z naturalnym otoczeniem.

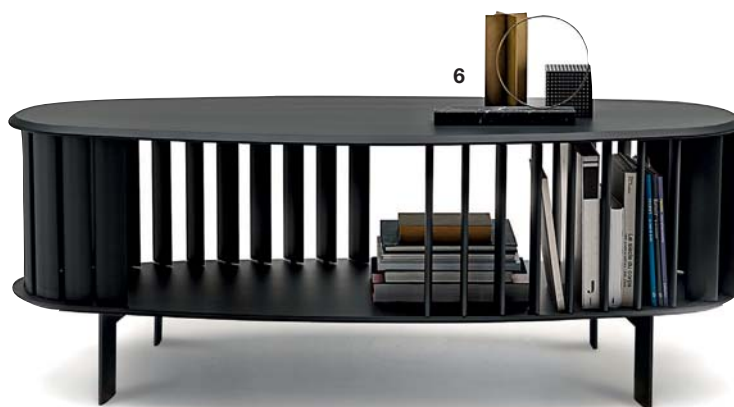

WIZJONERKI

Dorte Mandrup, Zaha Hadid, Charlotte Perriand – czułe architektki, których spektakularne obiekty, będące niczym wizje lepszego świata, zainspirowały nas do stworzenia trzech kompozycji złożonych z równie intrygujących przedmiotów do wnętrz.

kompozycja i tekst ANNA ŚPIEWAK

Fot. Serwis prasowe firm

- 1. Lampa wisząca Illan**, proj. Zsuzsanna Horwath, Luceplan;
2. Dywan Triple Slinkie, proj. Patricia Urquiola, CC-Tapis; **3. Lampa podłogowa i stolik**, proj. Keiji Takeuchi, Living Divani; **4. Wiszący parawan Patch**, proj. Defne Koz, Marco Susani, True Design;
5. Lampa Serena, proj. Patricia Urquiola, Flos; **6. Komoda Islands**, proj. Stephen Burks, Living Divani.

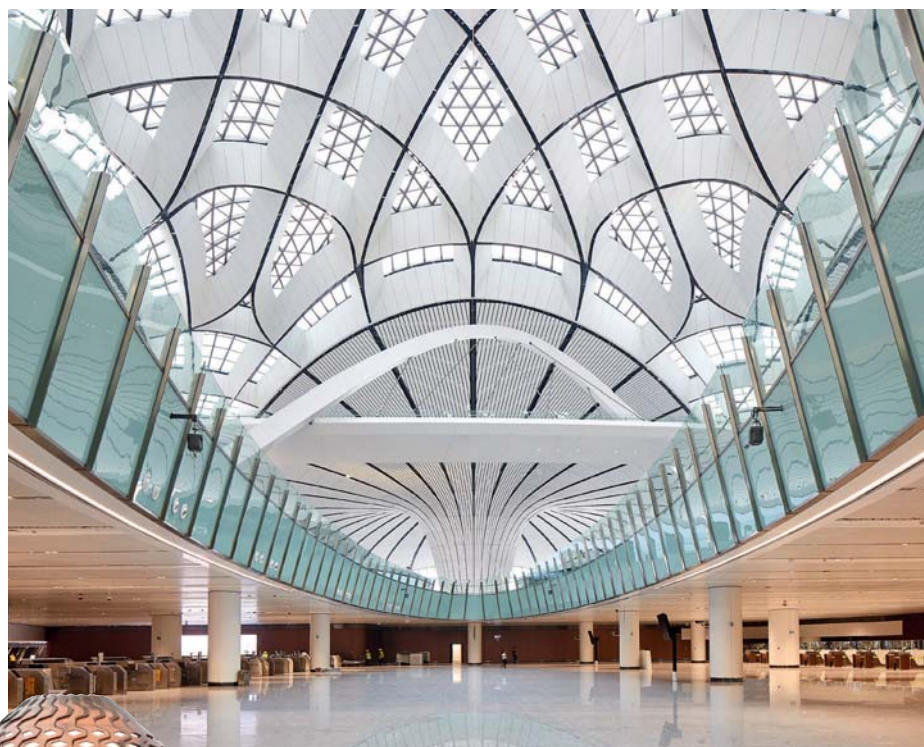

Happy D.2 Plus. Kształt, kolor i komfort.

Aktualne trendy połączone w jednej nowej serii łazienkowej: kultowy design o harmonijnie zaokrąglonych kształtach. Antracyt Mat w wyrafinowanym połączeniu lub wyrazistym kontraście. Jasne lub ciemne odcienie drewna, satynowe matowe wykończenia, delikatnie wysuwane szuflady, bez uchwytów z systemem samodomykania i wewnętrznym oświetleniem. Projekt sieger design. Odwiedź www.duravit.pl i pro.duravit.pl, aby uzyskać więcej informacji.

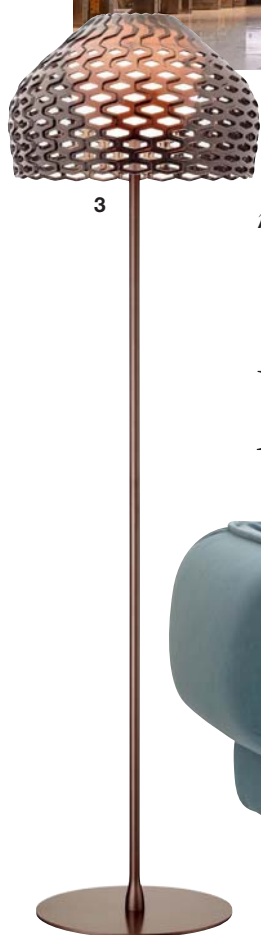
[Kup książkę](#)

Port lotniczy Daxing w Pekinie.

Jeden z ostatnich projektów Zahy Hadid, zrealizowany w 2019 r., łączy w sobie niemal wszystkie charakterystyczne cechy twórczości najśłynniejszej architektki naszych czasów: faliste przeszklone sklepienia, wyobłone ściany, elementy konstrukcyjne układające się w koronkowe wzory.

Odcienie nieco zamglonego nieba jako barwna baza w połączeniu z lekkimi formami mebli i ażurowymi motywami w dodatkach spowodują, że nawet niewielkie pomieszczenia będą wydawać się przestrzenne.

kompozycja i tekst ANNA ŚPIEWAK

NIEBA AŻUR

Fot. Serwis prasowy firm

- 1. Kolczyki Apis**, proj. Anna Orska, Orska; **2. Tapeta panoramiczna Bleu Ciel**, Isidore Leroy, Archiproducts; **3. Lampa podłogowa Tatou**, proj. Patricia Urquiola, Flos, La Factoria; **4. Wazon Rocco & Lolita**, proj. Stefano Dussin, De Castelli, Archiproducts; **5. Sofa Tender**, proj. Patricia Urquiola, Mesmetric; **6. Stolik pomocnik Arthur**, proj. Nina Campbell, Nina Campbell Shop; **7. Chodnik Chateau Ocean**, proj. Tricia Guild, Designers Guild.

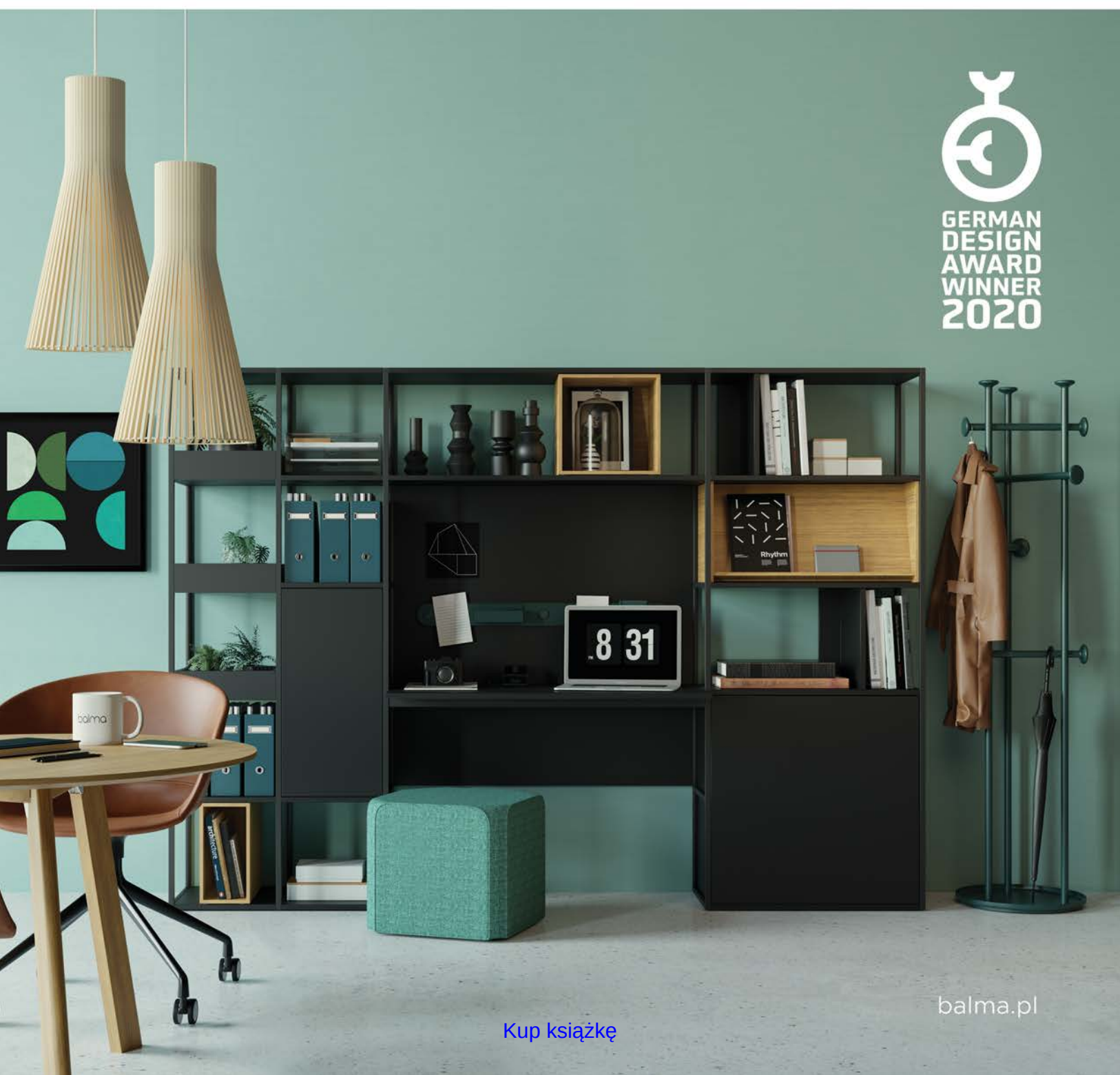
Balma
STEPPS

design:
Piotr Kuchciński

balma

GERMAN
DESIGN
AWARD
WINNER
2020

Kup książkę

balma.pl

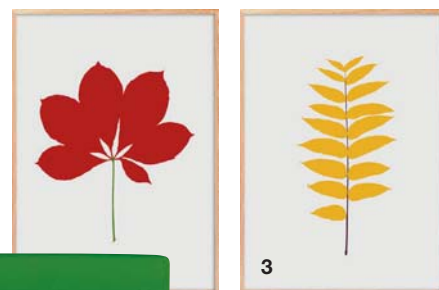
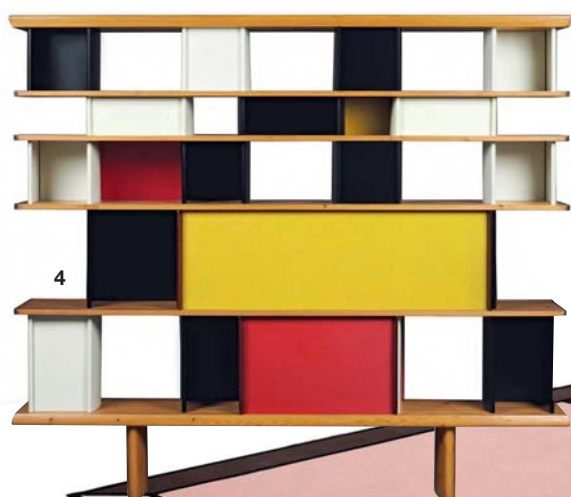
Domek nad wodą autorstwa **Charlotte Perriand** doskonale wpisuje się w aktualną światową modę na mikrodomy, tymczasem został zaprojektowany w 1934 r. Jego twórczyni dopiero 20 lat po swojej śmierci doczekała się znakomitej wystawy *Inventing a New World*, którą jeszcze niedawno można było oglądać w Paryżu. Zdolna współpracowniczka Le Corbusiera, pomijana przez siebie współczesnych, staje się ikoną naszych czasów.

WŁASNY POKÓJ

Jak Virginia Woolf mogła wyobrażać sobie pokój dla twórczej kobiety, o który postulowała w słynnym feministycznym eseju z 1929 roku? Z pewnością chciałaby, żeby znalazły się tam sprzęty wykreowane przez utalentowane, niezależne projektantki.

kompozycja i tekst ANNA ŚPIEWAK

Fot. Serwis prasowe firm

- 1. Lampa wisząca Singapour**, Market Set, Nap; **2. Serwis do kawy Prometeusz**, proj. Danuta Dusznik, Zakłady Porcelany Chodzież; **3. Dekoracja ścienna na jedwabiu Liście**, proj. Blaise Drummond, Magis, Archiproductions; **4. Biblioteczka Mexique**, proj. Charlotte Perriand; **5. Siedzisko Tokyo**, proj. Charlotte Perriand; **6. Dywan Visions**, proj. Patricia Urquiola, CC-Tapis, Mesmetric; **7. Stoliki kawowe Petalo**, proj. Charlotte Perriand.

REMEB

MEBLE KUCHENNE

KUCHNIE TWOICH MARZEŃ
www.remeb.com.pl

Salony firmowe: CH BLUE CITY poziom +2
Al. Jerozolimskie 179
02-222 Warszawa
+48 22 311 75 69
bluecity@remeb.com.pl

BIURO
ul. Szyszkowa 9b
02-285 Warszawa
+48 22 868 36 23
biuro@remeb.com.pl

119 St John's Hill
Battersea
London SW11 1SZ
Wielka Brytania
m.aniolek@remeb.com.uk

W BRZUCHU WIELORYBA

*Daleko za kręgiem polarnym powstanie muzeum największych zwierząt,
jakie zna systematyka biologiczna, legendarnych podwodnych potworów.
BUDYNEK THE WHALE BĘDZIE JAK FAŁDA SKORUPY
ZIEMSKIEJ UNIESIONA PRZEZ OLBRZYMA
– zapowiada duńska architektka Dorte Mandrup.*

tekst MARTA POLNY

Płetwa kaszalota

Widziana od morza
szklano-żelbetowa
fasada budynku. Trudno
oprzeć się skojarzeniom
z płetwą wieloryba
tuż przed zanurzeniem.

